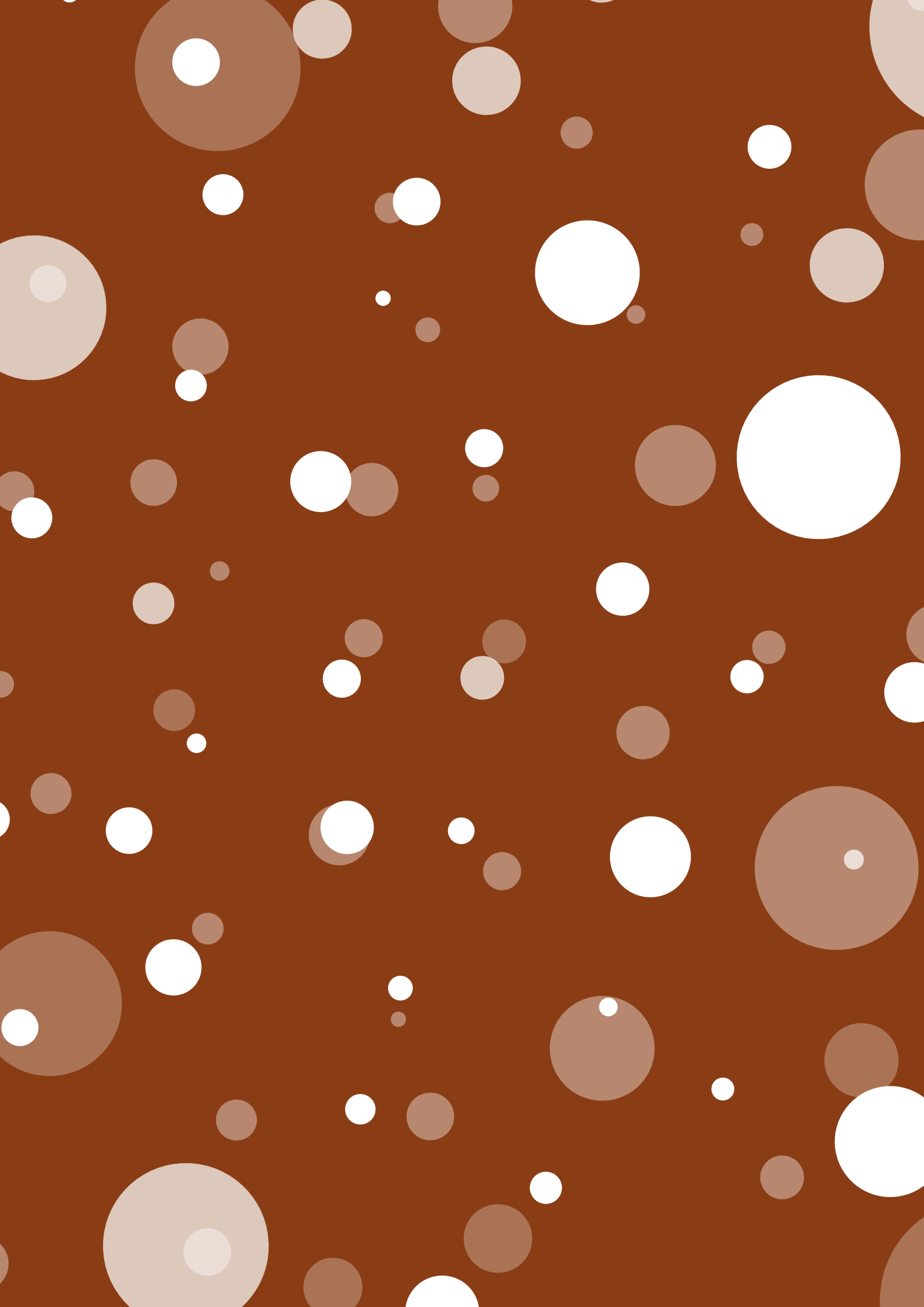


ANTISEMITISME in het Nederlandse **SOCIALE** **MEDIA LANDSCHAP**

EXECUTIVE SUMMARY

2024



Executive summary

Dit rapport biedt een systematisch overzicht van de aanwezigheid en verspreiding van antisemitisme in het Nederlandse sociale medialandschap in 2024. Op basis van grootschalige dataverzameling (circa 38,9 miljoen berichten van 15 platformen) gecombineerd met AI-gestuurde analyses en netwerk-, topic-, meme- en tijdslijn-analyse, wordt inzicht geboden in zowel de omvang als de thematische en structurele inbedding van antisemitische discoursen. De resultaten schetsen een beeld van consolidatie en verharding: de ingrijpende transformatie die in 2023 werd ingezet heeft zich in 2024 bestendigd en op meerdere fronten geïntensiveerd.

Methodologie

De analyses in dit rapport zijn uitgevoerd met twee in-house ontwikkelde AI-modellen. Het toxiciteits-algoritme kent berichten automatisch een toxiciteitscore toe en classificeert daarin meerdere subcategorieën van problematische content (niet enkel antisemitisme). Naast dit brede toxiciteitsalgoritme werd een gespecialiseerde antisemitisme-classifier ontwikkeld: dit model detecteert naast antisemitisme in het algemeen ook verschillende subcategorieën en aanverwante thema's, zoals negationisme en complottheorieën¹.

Bij het bepalen wat als antisemitisme wordt aangemerkt, werd de definitie van de *International Holocaust Remembrance Alliance* (IHRA)² als richtlijn gebruikt, aangevuld met de *Nexus White Paper*³ en de *Jerusalem Declaration on Antisemitism* (JDA)⁴ voor helder onderscheid tussen antisemitisme enerzijds en legitieme kritiek op Israël of het zionisme anderzijds.

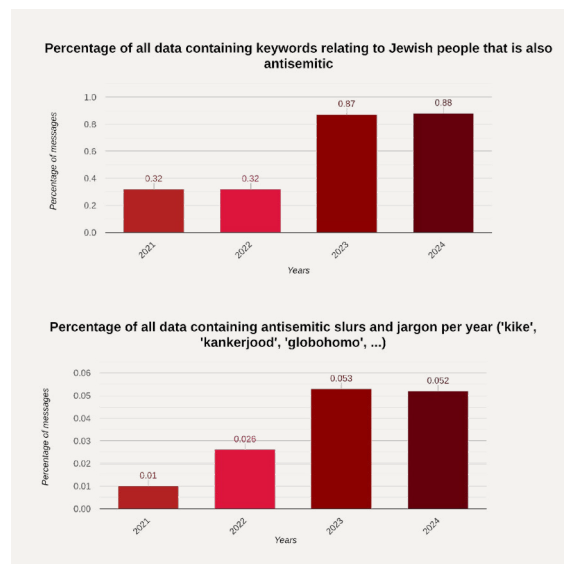
Samenstelling dataset

De dataset van 2024 omvat 38.931.218 berichten afkomstig van vijftien platformen: grote mainstream platformen (Twitter/X, Facebook, Instagram, TikTok, YouTube, Reddit), lokale Nederlandse platformen (GeenStijl, Dumpert⁵, Marokko.nl⁶) en fringe en alternatieve media (4chan/4plebs⁷, Soyzellig⁸, Blckbx⁹, Telegram, 9gag¹⁰ en een collectie van Nederlandse alternatieve Wordpress-sites¹¹). Opvallend hierbij is de substantiële Nederlandse aanwezigheid op fringe platformen (125.000+ berichten op 4chan alleen) die bekend staan om hun minimale moderatie, anonimiteit en verspreiding van extremistische

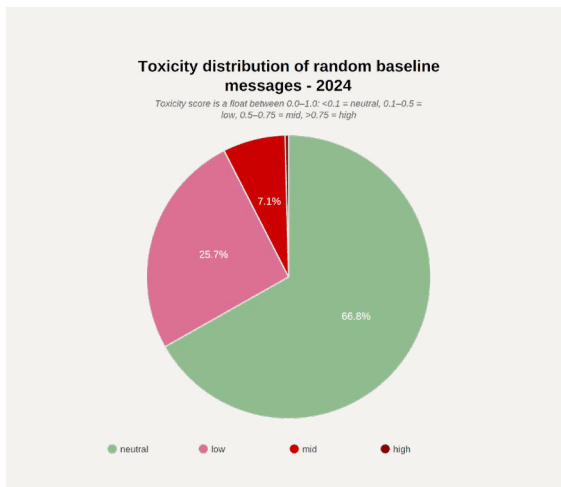
content, waaronder antisemitisme. Soyzellig, het Nederlandse equivalent van 4chan opgericht eind 2023, groeide in zijn eerste volledige operationele jaar naar bijna 10.000 berichten.

Toxiciteitsanalyse

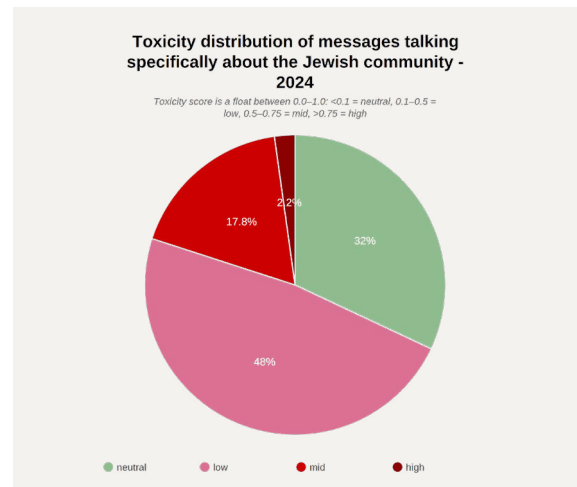
Het percentage antisemitische berichten bedraagt circa 1%. Dit is een stabilisatie op het verhoogde niveau van 2023, en daarmee een structurele verdubbeling ten opzichte van 2021 en 2022 (0.5%/0.4%). In absolute aantallen werden bijna 250.000 antisemitische berichten geïdentificeerd. De verdeling over platformen is sterk ongelijk: 4chan vertoont de hoogste concentratie (10%), gevolgd door Soyzellig (5%).



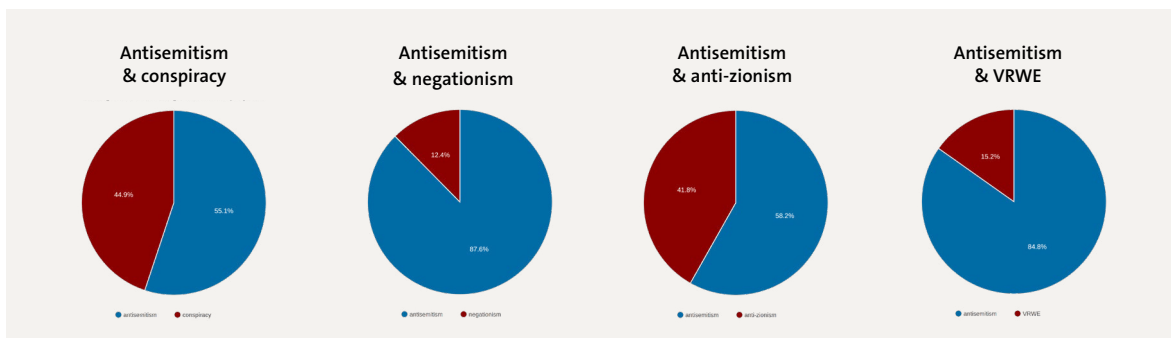
Wanneer ingezoomd wordt op berichten die expliciet de Joodse gemeenschap benoemen¹², is het aantal antisemitische berichten binnen deze subset ten opzichte van alle verzamelde data eveneens gestabiliseerd ten opzichte van 2023 en structureel verdrievoudigd ten opzichte van 2021/2022. Ditzelfde patroon is aanwezig bij berichten met expliciete antisemitische scheldwoorden en jargon¹³ dat ook stabiliseerde ten opzichte van 2023 en zelfs verviervoudigd ten opzichte van 2021. De verharding van het taalgebruik is duidelijk merkbaar. In de top 25 meest gebruikte scheld- en triggerwoorden verschijnen nu ook expliciet gewelddadige termen als "uitroeien", "uitmoorden", "verkrachten", "endlosung" en "kankerjoden", termen die in deze prominentie in voorgaande jaren niet aanwezig waren.



De analyse van het gehele toxiciteitsniveau¹⁴ bevestigt dat het discours over de Joodse gemeenschap structureel vijandiger is dan het algemene online discours: slechts 32% van de berichten over Joden is volledig neutraal, tegenover 67% in volledig willekeurige sociale media berichten (baseline).



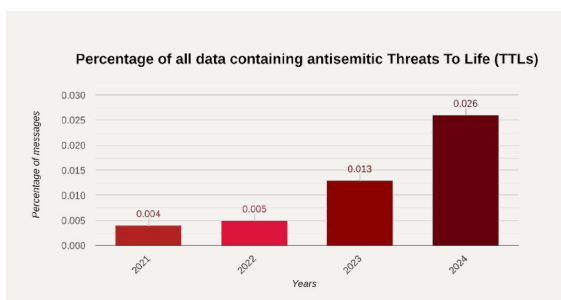
De meest alarmerende ontwikkeling betreft antisemitische doodsbedreigingen (TTLs): waarbij het aandeel TTLs in de gehele dataset is vervijfvoudigd ten opzichte van 2021. In de gehele dataset gaat het om meer dan 1.000 directe bedreigingen met dood of geweld tegenover de Joodse gemeenschap.



Complotdenken is prominent aanwezig (55%) maar daalde sterk ten opzichte van voorgaande jaren (67% in 2021). Anti-zionistische en anti-Israëliëse retoriek steeg opvallend naar 42% (tegenover 18% in 2021). Gewelddadig rechts-extremistisch jargon (VRWE) is aanwezig in 15% van de antisemitische berichten en negationisme¹⁵ in 12% (stabiel over alle jaren).

Netwerkanalyse

De netwerkanalyse op basis van Twitter/X-data toont een duidelijke politieke stratificatie met antisemitisme verspreid over zowel rechts-radicale als links-radicale clusters. In linkse kringen domineren conflict-gerelateerde topics als “holocaust in palestina” en “joodse moordenaars”, terwijl rechts-radicale kringen complotgerelateerde termen als “khazaar”¹⁶, “goyim”¹⁷ en “synagoge van satan”¹⁸ tonen. Het politieke centrum heeft de laagste prevalentie van antisemitische content.



De meest opvallende en zorgwekkende ontwikkeling is de groei van de buitenlandse cluster: buitenlandse accounts die actief antisemitische content in het Nederlandse netwerk verspreiden zijn in omvang en densiteit significant toegenomen. Deze cluster omvat een heterogeen maar ideologisch coherent



landschap van alt-right-commentatoren, manosphere-influencers, complotdenkers en anti-Israël-activisten met honderdduizenden tot miljoenen volgers. De keyword-analyse toont dat de meest extreme vormen van antisemitisme (Holocaust-ontkenning, neo-nazi jargon) primair via deze buitenlandse kanalen het Nederlandse discours binnendringen, met rechts-radicalen Nederlandse accounts als doorgeefluik. In tegenstelling tot radicaal-linkse kringen waar antisemitische content zich met name via binnenlandse discussies lijkt te verspreiden.

Topicanalyse

Het dominante topic in 2024 betreft Holocaust-inversie en collectieve schuld: Joden worden systematisch vergeleken met nazi-Duitsland en ervan beschuldigd een “nieuwe holocaust” te plegen. Hier nauw mee verbonden zijn de troep van “geveinsd slachtofferschap” (de beschuldiging dat Joden antisemitisme instrumentaliseren om kritiek op Israël te smoren) en de herleving van het middeleeuwse antisemitische bloedsprookje¹⁹ in de context van vermeende Joodse kindermoorden.

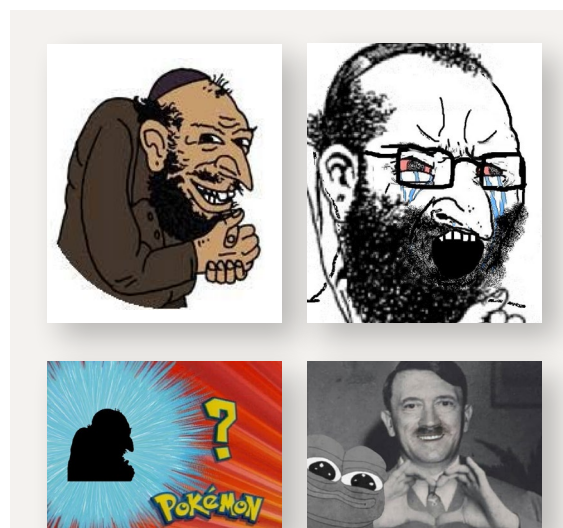
Complottheorieën over George Soros²⁰ en de Rothschild-familie²¹ als symbolen van vermeende Joodse controle en macht blijven veelvuldig aanwezig, aangevuld met o.a. “The Great Replacement”-theorie²². Ook obscure complotten blijven rond gaan, zoals valse Talmud-citaten (o.a. over zogenaamde Joodse suprematie en de link tussen Joden en pedofilie), de Khazaren-mythe (een complot dat verwijst naar zogenaamde “neppe Joden” of “crypto Joden” die heimelijke controle uitoefenen) en het linken van Joden aan communisme²³ en Satanisme via de “Synagoge van Satan” troep. Binnen de Nederlandse context worden politici als Geert Wilders en Dilan Yeşilgöz en partijen als Volt en D66 weggezet als “Soros-partijen” of “marionetten van de Joodse lobby”.

Meme-analyse

De meme-analyse van circa 20.000 afbeeldingen toont een verdere intensivering van de trends uit 2023. Anti-Israël-memes domineren het visuele landschap op een schaal die alle voorgaande jaren overtreft, met conflict-gerelateerde complottheorieën zoals het narratief dat Israël Hamas financierde en bewust niet ingreep op 7 oktober.



De traditionele antisemitische figuren, de *Happy Merchant*²⁴ (een karikaturale afbeelding die “de Jood” afschildert als manipulatief en gierig) en *Pepe the Frog*²⁵ (herhaaldelijk afgebeeld in nazi-uniform of als Hitler), blijven persistent aanwezig, evenals Nazi-symboliek en -verheerlijking en lijsten van bekende Joodse personen gemarkeerd met een Davidsster om de zogenaamde “Joodse macht” te symboliseren.



Zogenaamde subliminale memes (waarbij antisemitische beeldtaal pas na nauwkeuriger kijken zichtbaar wordt) en AI-gegenereerde antisemitische memes blijven eveneens aanwezig en nemen in aantal toe.

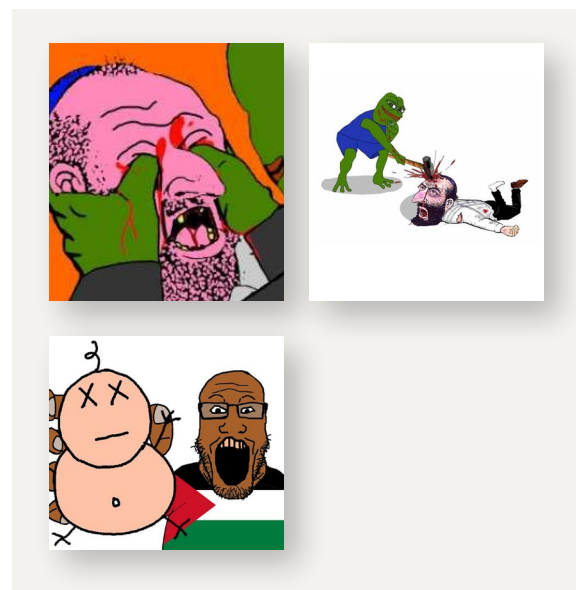
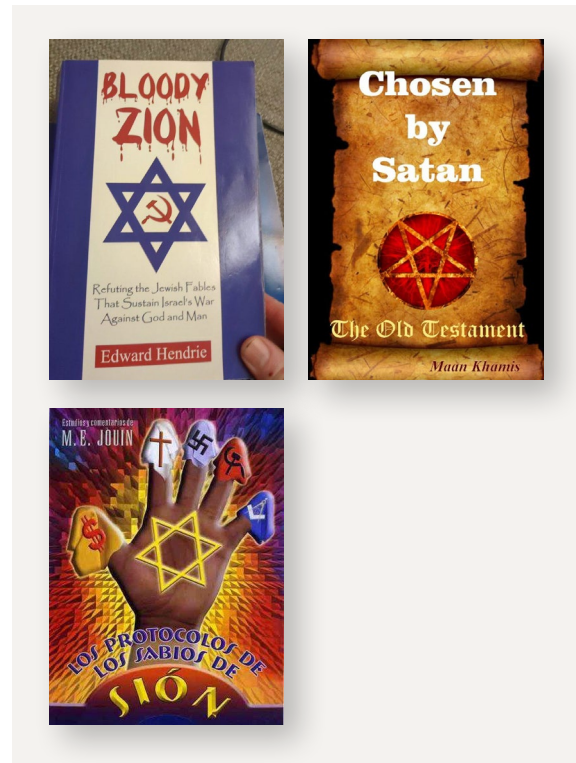


De meest significante nieuwe ontwikkeling is de verschijning van memes die antisemitische boeken en literatuur promoten, waaronder de Protocollen der Wijzen van Sion en links naar websites voor Holocaust-revisionistische literatuur. Dit markeert een kwalitatieve verschuiving: de meme-cultuur fungeert niet langer uitsluitend als medium voor antisemitische boodschappen, maar ook als toegangspoort naar gestructureerde antisemitische ideologie buiten de digitale omgeving.

Dehumaniserende en gewelddadige beelden, inclusief memes die de Hamas-aanslag verheerlijken, blijven eveneens aanwezig.

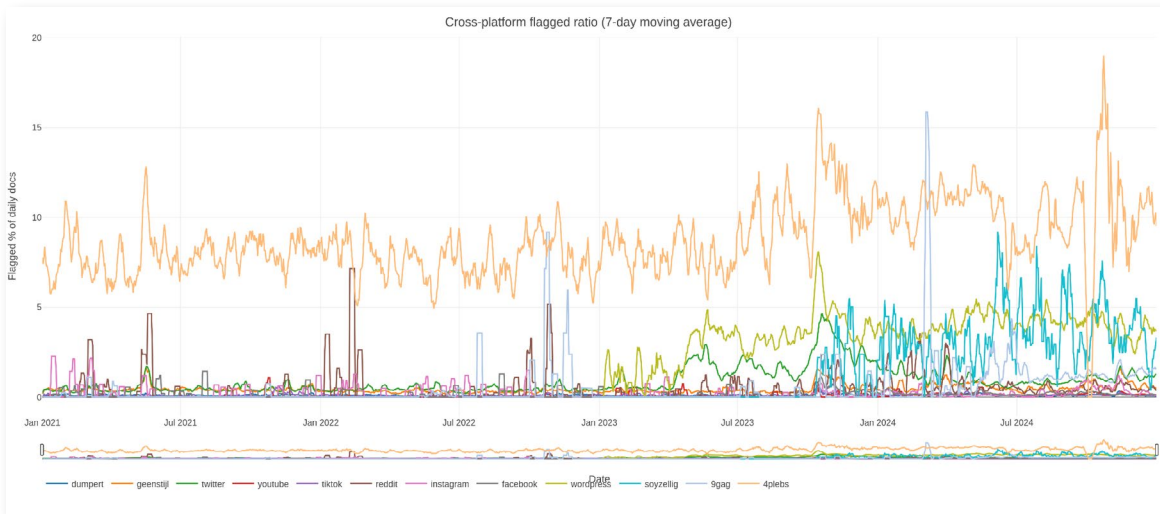
Tijdslijn

De tijdslijn van 2024 toont een fundamenteel ander patroon dan voorgaande jaren: 2024 kenmerkt zich door een structureel verhoogd basisniveau van antisemitisme dat het gehele jaar aanhoudt, geen enkel platform keert in 2024 terug naar zijn pre-oktober 2023 basisniveau.



Vergelijking 2021–2024

Over de vier onderzochte jaren tekent zich een patroon van structurele continuïteit met een versnellende en verhardende dynamiek. Het percentage antisemitische berichten steeg van 0,5% in 2021 en 0,4% in 2022 naar 1% in 2023, en stabiliseerde op dat niveau in 2024; een structurele verdubbeling. Het aandeel berichten met expliciete antisemitische scheldwoorden vervijfvoudigde over vier jaar. De meest alarmerende cijfermatige trend



betreft de TTLs: het absolute aantal antisemitische doodsbedreigingen in de gehele dataset is van 2021 naar 2024 exponentieel gestegen van 0,005% naar 0,026%, opnieuw een vervijfvoudiging.

Thematisch verschoof het antisemitische discours ingrijpend. Waar complotdenken in 2021 en 2022 de dominante vorm was (67–73% van alle antisemitische berichten), daalde dit in 2024 naar 55%, niet door een afname van complotdenken, maar door de opmars van conflict-gerelateerd antisemitisme. Antizionistische retoriek steeg van 18% in 2021 naar 42% in 2024; meer dan een verdubbeling. Tegelijkertijd blijven de kernnarratieven structureel stabiel: complottheorieën over Soros en de Rothschilds en een heimelijke Joodse macht, valse Talmud-citaten, de Khazaren-mythe, de Synagoge van Satan troop en dehumaniserende beeldtaal circuleren onverminderd over alle vier de jaren.

De netwerkanalyse toont een geleidelijke maar consequente diffusie van antisemitisme. Waar het in 2021 nog voornamelijk in rechts-radicalen clusters was geconcentreerd, werd het in 2022 zichtbaar in het bredere netwerk, verscheen in 2023 een duidelijke concentratie ook in linkse kringen, en nam in 2024 de buitenlandse beïnvloeding explosief toe, met herkenbare internationale alt-right-figures die rechtstreeks ingang vinden in het Nederlandse discours via rechts-radicalen netwerken als doorgeefluik.

De tijdslijnanalyse bevestigt over alle vier jaren een event-gedreven basispatroon, maar het karakter van die pieken veranderde fundamenteel. 2023 markeerde een ongekend abrupt breekpunt na 7 oktober en 2024 laat zien dat dit verhoogde niveau zich heeft genormaliseerd.

Conclusie

De bevindingen uit 2024 bevestigen dat antisemitisme online in Nederland een persistent, dynamisch en nu ook structureel verhoogd fenomeen is. De stabilisatie op het verhoogde niveau van 2023, gecombineerd met de verdere verharding van het taalgebruik, de exponentiële groei van doodsbedreigingen, de dominantie van conflict-gerelateerd antisemitisme en de toenemende buitenlandse beïnvloeding via internationale alt-right-netwerken, onderstrepen dat er sprake is van een nieuw normaal. De verschijning van memes die antisemitische lectuur promoten als potentiële toegangspoort tot gestructureerde radicalisering buiten de digitale omgeving, en de groei van fringe platformen als Soyzellig, voegen hier een bijkomende dimensie van urgentie aan toe. Deze ontwikkelingen vereisen voortdurende monitoring, gerichte beleidsaandacht en grensoverschrijdende samenwerking om de internationalisering van antisemitisch discours effectief te kunnen adresseren.

Eindnoten

¹ Zie het methodologisch document en het uitgebreide technische rapport voor meer informatie bij deze modellen

² <https://holocaustremembrance.com/resources/working-definition-antisemitism>

³ <https://nexusproject.us/nexus-resources/nexus-white-paper/>

⁴ <https://jerusalemdeclaration.org>

⁵ Geenstijl en Dumpert zijn aan elkaar gelieerde, Nederlandse blogs met commentaarsecties. Ze staan bekend om hun provocerende en veelal polariserende toon en minieme moderatie.

⁶ Marokko.nl is een forum dat oorspronkelijk gericht is op jongeren met een Marokkaans-Nederlandse achtergrond. Het platform functioneert als een online gemeenschap waar thema's zoals actualiteit, cultuur en dagelijks leven worden besproken. Het forum heeft door de jaren heen kritiek gekregen, omdat in sommige discussies discriminerende, seksistische en polariserende uitingen te vinden zijn.

⁷ 4chan is een website waar gebruikers volledig anoniem en zonder moderatie berichten kunnen delen. Het platform staat bekend om de verspreiding van extreem haatdragende, gewelddadige en mogelijk radicaliserende content.

⁸ Soyzellig is een Nederlands imageboard dat qua structuur en functionaliteit vergelijkbaar is met 4chan. Het platform werd in 2023 opgericht en hanteert een model van minimale moderatie waarbij gebruikers anoniem kunnen posten. Net als zijn internationale equivalent kenmerkt Soyzellig zich door de verspreiding van extreem problematische en potentieel radicaliserende content.

⁹ Bkcbx is een Nederlands mediaplatform dat zich profileert als alternatief nieuws- en opiniekanaal. Het richt zich sterk op maatschappelijk en politiek debat en staat bekend om zijn kritische houding tegenover gevestigde media, overheid en instituties. Het platform biedt artikelen, video's en discussies, en trekt een publiek dat geïnteresseerd is in alternatieve perspectieven. Moderatie is beperkt,

waardoor in de reacties ook polariserende en soms complottheoretische standpunten voorkomen.

¹⁰ 9gag is een platform dat zich richt op het delen van memes en korte video's. Het heeft een beperkte moderatie en staat bekend om zijn soms controversiële en aanstootgevende humor, die vaak grenst aan extremistische inhoud.

¹¹ Hierbij gaat het om een reeks van kleinere, Nederlandse blog- en nieuwssites, veelal gepubliceerd via de software Wordpress: <https://nl.wikipedia.org/wiki/WordPress>. Deze sites bieden een alternatieve kijk op de actualiteit. Hierbij kan het gaan om onderbelichte topics en andere perspectieven. Alternatieve media staat echter veelal bekend om de verspreiding van mis- en desinformatie en complottheorieën, zowel in nieuwsartikelen en blogposts als in commentsecties. Voorbeelden van dergelijke sites zijn NineForNews en Cafe Weltschmerz.

¹² Hierbij gaat het om een subset samengesteld op basis van zoektermen specifiek gerelateerd aan de Joodse gemeenschap. Zie het methodologisch document voor uitleg bij deze subset en de gebruikte datasets in het algemeen.

¹³ Een antisemitische tekst hoeft niet per se antisemitische scheldwoorden te bevatten om antisemitisch te zijn. Hier zoomen we in op die berichten die expliciete antisemitische scheldwoorden en jargon bevatten.

¹⁴ Hierbij wordt niet enkel antisemitisme in kaart gebracht, maar ook andere vormen van toxische content zoals racisme, misogynie, homofobie, dehumanisering, etc.

¹⁵ Holocaustontkenning, -verheerlijking of -trivialisering

¹⁶ <https://www.adl.org/resources/article/untangling-false-claims-about-ashkenazi-jews-khazars-and-israel>

¹⁷ "Goy" of "Goyim" zijn woorden van Hebreeuwse origine die naar niet-Joodse personen verwijzen. In een antisemitische context worden deze woorden vaak op ironische wijze gebruikt, zoals in de naam

van de antisemitsiche groeperingen ‘Goyim riders’ en ‘Goyim Defense League’: <https://en.wikipedia.org/wiki/Goy>

¹⁸ Atisemitische troep waarin Joden aan satanisme worden gelinkt: https://en.wikipedia.org/wiki/Synagogue_of_Satan

¹⁹ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Bloedsprookje>

²⁰ <https://factually.co/fact-checks/politics/evolution-of-george-soros-conspiracy-theories-antisemitism-role-e88932>

²¹ <https://www.britannica.com/story/where-do-anti-semitic-conspiracy-theories-about-the-rothschild-family-come-from>

²² https://en.wikipedia.org/wiki/Great_Replacement_conspiracy_theory

²³ Terugkerende antisemitische complottheorie die beweert dat Joden de Russische revolutie orchestreerden, de Sovjet-unie regeerden en dat communisme een ‘Joodse uitvinding’ is: https://en.wikipedia.org/wiki/Jewish_Bolshevism

²⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Happy_Merchant

²⁵ https://en.wikipedia.org/wiki/Pepe_the_Frog

Colofon

Titel

Antisemitisme in het Nederlandse sociale media landschap: 2024 Executive summary

Publicatiedatum

Mei 2026

Opdrachtgever

Centrum Informatie en Documentatie Israël (CIDI) *in casu* Stichting Informatie en Meldpunt Antisemitisme (meldantisemitisme.nl)

Uitvoering en onderzoek

Textgain

Financiële ondersteuning

De onderzoeken zijn mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning van de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding (NCAB).

Methodologie

Dit rapport is gebaseerd op de analyse van publiek toegankelijke online bronnen, waaronder sociale mediaplatformen, discussiefora en andere openbare digitale omgevingen. Voor de detectie en analyse van online antisemitische uitingen werd een combinatie ingezet van AI- en NLP-technieken, meertalige lexicons, contextuele analyse en menselijke validatie, gericht op het in kaart brengen van trends, narratieven, verspreidingsdynamieken en taalgebruik binnen online discussies.

Juridische en ethische disclaimer

De analyses in dit rapport zijn gebaseerd op geautomatiseerde detectie en interpretatie van publieke online content. Hoewel maximale zorgvuldigheid is betracht, kunnen classificaties en interpretaties onderhevig zijn aan contextuele beperkingen. Het rapport heeft als doel maatschappelijke trends en risico's inzichtelijk te maken en vormt geen juridische kwalificatie van individuele uitingen of personen. Persoonsgegevens worden waar mogelijk geaggregeerd, gepseudonimiseerd of geanonimiseerd verwerkt conform de AVG/GDPR en relevante Europese regelgeving.

Vormgeving

Luna 3

Contact

cidi.nl of meldantisemitisme.nl
textgain.com

Copyright

© 2026 Textgain.
Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming, tenzij wettelijk anders is toegestaan.



Online antisemitisme: hoe staat het ervoor?

Sociale media zijn uitgegroeid tot een belangrijke plek waar antisemitische denkbeelden, complottheorieën en haat zich verspreiden. Om een volledig beeld te krijgen van antisemitisme in Nederland liet CIDI, samen met het Meldpunt Antisemitisme en de NCAB, onderzoek uitvoeren door Textgain naar het Nederlandse online landschap.

Deze rapportages brengen de belangrijkste trends, narratieven en ontwikkelingen op Nederlandse sociale media van 2021 tot 2024 in kaart.

Het onderzoek vormt onderdeel van een monitor die de ontwikkeling van online antisemitisme door de jaren heen inzichtelijk moet maken.

Alleen door online en offline ontwikkelingen structureel te volgen, kunnen we antisemitisme beter begrijpen, herkennen en bestrijden.

CIDI meld.
antisemitisme

 **textgain**


Nationaal Coördinator
Antisemitismebestrijding
Ministerie van Justitie en Veiligheid